

SYLABUS

DOTYCZY CYKLU KSZTAŁCENIA 2018-2021

(skrajne daty)

Rok akademicki 2018/2019 i nast.

1. PODSTAWOWE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE

Nazwa przedmiotu/ modułu	Literatura pośród sztuk
Kod przedmiotu/ modułu*	IC4/29/B
Wydział (nazwa jednostki prowadzącej kierunek)	Instytut Polonistyki i Dziennikarstwa
Nazwa jednostki realizującej przedmiot	Zakład Literatury i Kultury XIX Wieku oraz Badań Mitoznawczych
Kierunek studiów	Filologia polska
Poziom kształcenia	studia pierwszego stopnia
Profil	ogólnoakademicki
Forma studiów	Studia stacjonarne
Rok i semestr/y studiów	Rok III semestr 5
Rodzaj przedmiotu	Przedmiot kierunkowy - grupa przedmiotów do wyboru
Język wykładowy	Polski
Koordynator	Dr hab. prof. UR Kazimierz Maciąg
Imię i nazwisko osoby prowadzącej / osób prowadzących	Dr hab. prof. UR Joanna Rusin, dr hab. prof. UR Kazimierz Maciąg, dr hab. prof. UR Marek Stanisław, dr hab. prof. UR Mariusz Chrostek

* -zgodnie z ustaleniami na Wydziale

1.1. Formy zajęć dydaktycznych, wymiar godzin i punktów ECTS

Semestr (nr)	Wykł.	Ćw.	Konw.	Lab.	Sem.	ZP	Prakt.	Inne (jakie?)	Liczba pkt. ECTS
5		20						10 (S)	2

1.2. Sposób realizacji zajęć zajęcia w formie tradycyjnej zajęcia realizowane z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość**1.3 Forma zaliczenia przedmiotu (z toku) (egzamin, zaliczenie z oceną, zaliczenie bez oceny)**

Zaliczenie z oceną

2. WYMAGANIA WSTĘPNE

Zaliczenie literatury na poziomie szkoły średniej (poziom podstawowy)
---

3. CELE, EFEKTY KSZTAŁCENIA, TREŚCI PROGRAMOWE I STOSOWANE METODY DYDAKTYCZNE

3.1 Cele przedmiotu/modułu

C1	Kształcenie umiejętności analizy, interpretacji i wartościowania tekstów literackich w kontekście innych sztuk.
C2	Rozbudzenie potrzeby samodzielnego określania sensów dzieł sztuki.
C3	Rozwinięcie umiejętności prowadzenia dyskusji o dziełach sztuki

3.2 Efekty kształcenia dla przedmiotu/modułu (wypełnia koordynator)

EK (efekt kształcenia)	Treść efektu kształcenia zdefiniowanego dla przedmiotu	Odniesienie do efektów kierunkowych (KEK)
EK_01	Student/ka ma podstawową wiedzę o miejscu i znaczeniu filologii polskiej w relacji do innych nauk humanistycznych oraz o specyfice przedmiotowej i metodologicznej w obrębie właściwej specjalności	K1A_W01
EK_02	Student/ka ma podstawową wiedzę o powiązaniach studiowanych dyscyplin w ramach kierunku studiów z innymi dyscyplinami naukowymi przede wszystkim w obszarze nauk humanistycznych, tj. historią, historią sztuki, filozofią oraz innymi kierunkami filologicznymi i naukami społecznymi	K1A_W10
EK_03	Student/ka orientuje się we współczesnym życiu kulturalnym odnoszącym się do wszelkich wytworów kultury narodowej	K1A_W12
EK_04	Student/ka potrafi krytycznie czytać teksty źródłowe, utwory literackie oraz akademickie teksty językoznawcze i literaturoznawcze oraz krytycznie odbierać wytwory kultury z zastosowaniem typowych metod, w celu określenia ich znaczeń, oddziaływania społecznego, miejsca w procesie historyczno-kulturowym	K1A_U10
EK_05	Student/ka korzysta z wytworów kultury narodowej, bierze udział w organizacji przedsięwzięć o charakterze popularyzatorskim; myśli i działa w sposób przedsiębiorczy	K1A_K10

3.3 Treści programowe (wypełnia koordynator)

Wariant I (dr hab. prof. UR Kazimierz Maciąg)

1. Klasyfikacja sztuk pięknych.
2. Średniowieczna sztuka religijna (poezja, malarstwo, muzyka), podstawowe jakości estetyczne sztuki średniowiecza. Sztuka romańska. Gotyk. Muzyka średniowieczna. Obrazy: średniowieczne ikony; główne wątki tematyczne malarstwa średniowiecznego. Teksty: <i>Bogurodzica</i> , <i>Krystus z martwych wstał je</i> , <i>Lament świętokrzyski</i> .
3. Ołtarz w kościele Mariacki Wita Stwosza – arcydzieło sztuki rzeźbiarskiej
4. Literatura i architektura; literackie opisy architektury gotyckiej.
5. Renesans – wartości estetyczne i wybitne dzieła sztuki epoki. Obrazy: Leonardo da Vinci, Tycjan, Botticelli.
6. Wybitne indywidualności sztuki europejskiej: Hans Memling i Hieronim Bosch i ich twórczość
7. Barok – podstawowe tematy i motywy (barokowa fascynacja śmiercią i przemijaniem), alegoria w literaturze i malarstwie. Muzyka w dobie baroku. Obrazy: Anonim, <i>Taniec śmierci</i> (kościół oo. bernardynów w Krakowie), barokowe obrazy o tematyce wanitatywnej, barokowe alegorie. Teksty: W. Potocki, <i>Świat turma</i> , D. Naborowski, <i>Impressa</i> .
8. Sztuka w okresie romantyzmu. Obrazy: Caspar David Friedrich, Turner, John Constable, Eugène Delacroix, Aleksander Orłowski, Piotr Michałowski. Fryderyk Chopin: twórczość i legenda kompozytora.
9. Romantyczna synteza sztuk w wybranych tekstach literackich: A. Mickiewicz, <i>Pan Tadeusz</i> , <i>Dziady</i> , <i>Nad wodą wielką i czystą</i> , <i>Burza</i> , <i>Farys</i> , S. Słowacki, <i>Anhelli</i> , <i>Król-Duch</i> , <i>Genezis z Duchą</i> , <i>Do pastereczki siedzącej na druidów kamieniach w Pornic nad oceanem</i> , <i>Patrz nad grota</i> , <i>Hymn (Smutno mi Boże)</i> , T. Lenartowicz, <i>Kalina</i> , K. Norwid, <i>Jest ci to on</i> , <i>Noc</i> , <i>Promethidion</i> , T. Lenartowicz, <i>Kalina</i> .
10. O sztuce w epoce pozytywizmu na przykładzie twórczości M. Konopnickiej i A. Asnyka: M. Konopnicka, <i>Z teki Grotgiera</i> , <i>Giotto</i> , <i>Rafael</i> , <i>Botticelli</i> , <i>W Sykstyńce</i> . A. Asnyk, <i>Limba</i> , <i>Ulewa</i> , <i>W Tatrach</i> , <i>Fresk pompejański</i> , <i>Szkic do współczesnego obrazu</i> .
11. Wyobrażenia młodopolskiego artysty na przykładzie wybranych tekstów: S. Wyspiański, <i>Wesele</i> ; K. Przerwa-Tetmajer, <i>Melodia mgieł mocnych (Nad Czarnym Stawem Gąsienicowym)</i> ; J. Kasprówic, <i>Krzak dzikiej róży</i> .
12. Sztuka w twórczości Zbigniewa Herberta: <i>Barbarzyńca w ogrodzie</i> ; <i>Trzy studia na temat realizmu</i> ; <i>Pan Cogito a pop</i> ; <i>Nic ładnego</i> ; <i>Studium przedmiotu</i> .

Wariant II (dr hab. prof. UR Mariusz Chrostek)

1. Dzieło sztuki i jego wartość estetyczna – rozważania teoretyczne. <ul style="list-style-type: none">
- pojęcie treści i formy
- struktura dzieła literackiego, malarskiego, muzycznego, teatralnego, architektury, sztuki filmowej
- klasyfikacja sztuk: rodzaje, gatunki, typologia
- postawa estetyczna, przedmiot estetyczny, przeżycie estetyczne - kategorie wartości estetycznych
---

<p>2. Związki literatury, malarstwa i muzyki - przenikanie wzajemne sztuk. Swobodna dyskusja. Analiza artykułów: Prezentacja wybranych obrazów. Wysłuchanie kilku fragmentów utworów muzycznych.</p>
<p>3. Od antyku do współczesności – przegląd najważniejszych kierunków artystycznych, wybitnych przedstawicieli malarstwa, rzeźby, architektury, muzyki. Wpływ sztuki na rozwój prądów literackich. Przypomnienie i uzupełnienie wiadomości ze szkoły średniej.</p>
<p>4. Biblia i mitologia jako antyczne źródła inspiracji sztuki europejskiej – analiza wybranych dzieł malarskich, rzeźbiarskich i muzycznych różnych epok.   Muzyka /wysłuchanie kilku fragmentów 3-4 utworów spośród podanych/: L. van Beethoven - <i>oratorium Chrystus na Górze Oliwnej</i>; Claudio Monteverdi - <i>Orfeusz</i>, Aleksander Skriabin – <i>Prometeusz</i>; Krzysztof Penderecki – <i>Siedem bram Jerozolimy, Raj utracony</i>; Joseph Haydn – <i>Stworzenie świata</i>; Ryszard Strauss - <i>Elektra, Ariadna na Naksos, Dafne</i>; Jakub Offenbach – <i>Orfeusz w piekle, Piękna Helena</i>; Aram Chaczaturian – <i>Spartakus</i>   Malarstwo i rzeźba /prezentacja multimedialna reprodukcji/: Leonardo da Vinci – <i>Ostatnia wieczerza</i>; Annibale Carracci – <i>Triumf Bachusa i Ariadny</i>; Rembrandt van Rijn – <i>Zaparcie się św. Piotra, Izaak i Rebeka, Betsabe, Powrót syna marnotrawnego, Krajobraz z miłosiernym Samarytaninem, Chrystus nauczający</i>; Peter Paul Rubens – <i>Wenus przed lustrem, Bitwa Amazonek, Nawrócenie św. Pawła</i>; Sandro Botticelli – <i>Trzy Gracje, Narodziny Wenus</i>; Hieronim Bosch – <i>Sąd ostateczny</i>; Rafael Santi – <i>Uwolnienie św. Piotra z więzienia</i> ; Michał Anioł – <i>Rozdzielenie światła i ciemności, Stworzenie Adama</i>, El Greco – <i>Modlitwa na Górze Oliwnej, Zesłanie Ducha Świętego</i>; Albrecht Durer – <i>Narodziny Chrystusa</i>; Peter Breughel – <i>Upadek Ikara</i>; Lucas Cranach Starszy – <i>Adam i Ewa</i>, Caravaggio – <i>Męczeństwo św. Piotra, Nawrócenie św. Pawła</i>; Nicolas Poussin – <i>Młodość Jowisza; Wenus z Milo, Nike z Samotraki</i>; Wit Stwosz – ołtarz w kościele Mariackim; Michał Anioł – <i>Dawid</i>; Antonio Canova – <i>Perseusz, Amor i Psyche</i>.</p>
<p>5. Literatura i architektura: - literackie opisy architektury gotyckiej – analiza wierszy Juliana Przybosa: <i>Notre Dame, Widzenie katedry w Chartres, Światło w katedrze, Katedra w Lozannie, Przed Notre Dame po latach, Notre Dame III, Widok z wieży Notre-Dame</i> [w:] idem, <i>Utwory poetyckie. Zbiór</i>, Warszawa 1975. - prezentacja wybranych katedr na fotografiach w albumach - prezentacja francuskich katedr na obrazach impresjonistów (wybrane przykłady)</p>
<p>6. Barokowa polifonia. Fugi muzyczne i literackie.   - wysłuchanie utworu muzycznego – J. S. Bach, <i>Tocata i fuga d-mol</i>   - analiza utworów literackich – S. Barańczak, <i>Kontrapunkt</i>, K. I. Gałczyński, <i>Mała fuga</i>, S. Grochowiak, <i>Fuga</i>, K. Wierzyński, <i>Fuga</i>, R. Wojacek, <i>Fuga</i></p>
<p>7. Romantyczna synteza sztuk.   A) literatura i malarstwo   - pejzaż romantyczny J. Słowacki, <i>Król-Duch</i> (fragm.)   - a malarstwo W. Turnera, W. Blake'a   J. Słowacki, <i>Genezis z Ducha</i> (początek), <i>Do pastereczki siedzącej na druidów kamieniach w Pornic nad oceanem, Patrz nad grotą</i>   - a malarstwo C. D. Friedricha <i>Krajobrazy w Marii A. Malczewskiego i w Panu Tadeuszu A. Mickiewicza</i>   - a realizm J. Constable'a   B) literatura i muzyka   - instrumentacja głoskowa – A. Mickiewicz, <i>Burza, Pan Tadeusz</i> (koncert Wojskiego i koncert Jankiela)   - o muzyce wierszem – C. Norwid, <i>Fortepian Szopena, Słuchacz</i>; T. Lenartowicz, <i>Przygrywka Szopena</i></p>

- muzyczno-wokalne interpretacje wierszy * A. Mickiewicz, <i>Precz z moich oczu</i> – w wykonaniu Elżbiety Starosteckiej
8. Literatura pośród sztuk w epoce pozytywizmu. a) Elementy sztuki w poezji: - M. Konopnicka, <i>Giotto, Rafael, Botticelli, W Sykstyń</i> - A. Asnyk, <i>Limba, Ulewa, Morskie Oko, W Tatrach, Fresk pompejański, Szkic do współczesnego obrazu</i> b) Wizja Syberii w malarstwie i literaturze – wobec przekazu dokumentalnego - teksty: J. Słowacki, <i>Anhelli</i> . - obrazy: Artur Grottger – <i>Pochód powstańców na Sybir, Dźwiganie krzyża, Skazaniec obkuwający bryłę skalną</i> ; Aleksander Sochaczewski – <i>Pożegnanie Europy</i> ; Jacek Malczewski – <i>Śmierć Ellenai, Śmierć wygnanki, Eloe unosząca na skrzydłach Eleni, Niedziela w kopalni, Powrót Sybiraka</i> ;
9. Poetyka piosenki literackiej: - Ewa Demarczyk – teksty poetyckie Krzysztofa Kamila Baczyńskiego, Juliana Tuwima, Marii Pawlikowskiej Jasnorzewskiej (<i>Tomaszów, Karuzela z madonnami, Grande walse brillante, Wiersze wojenne, Pocałunki</i>) - Alicja Majewska i Krystyna Janda – teksty Wojciecha Młynarskiego i Jonasza Kofty (<i>Podróż każda miłość jest, Smutne do widzenia, W miłości słowa nic nie znaczą, Jesienne liście, Jak to było</i>)
10. Czym się różni prawdziwa sztuka od kiczu? O wartościowaniu tekstów poetyckich na przykładzie piosenki disco polo: zespoły Boys, Akcent (przykłady), Marlena Drozdowska <i>Mydło Fa</i> .
11. Film literacki jako synteza sztuk – problemy adaptacji dzieła literackiego na przykładzie ekranizacji <i>Potopu</i> i <i>Pana Wołodyjowskiego</i> H. Sienkiewicza i <i>Hrabiny Cosel</i> J. I. Kraszewskiego.

Wariant III (dr hab. prof. UR Marek Stanisław)

1-2. Wprowadzenie – jak analizować obrazy? Obrazy: Leonardo da Vinci, <i>Mona Lisa</i> ; Diego Velázquez, <i>Panny dworskie</i> ; Jan Vermeer van Delft, <i>Widok Delft</i> .
3-4. Ekfrazy, czyli o metodach literackich opisów obrazów malarskich. Obrazy: twórczość Petera Paula Rubensa, <i>Ołtarz mariacki</i> Wita Stwosza, <i>Mona Lisa</i> Leonarda da Vinci, <i>Upadek Ikar</i> Petera Brueghla. Lektura obowiązkowa: Teksty: Z. Herbert, <i>Mona Lisa</i> ; J. Przyboś, <i>Notre-Dame</i> ; W. Szyborska <i>Kobiety Rubensa</i> ; A. Zagajewski, <i>Dziewczynka Vermeera</i> ; <i>Bezdomny Nowy Jork</i> ; <i>Widok Delft</i> ; Cz. Miłosz, <i>Constable</i> ; T. Różewicz, <i>Prawa i obowiązki</i> ; E. Bryll, <i>Wciąż o Ikarach głośzą</i> . Lektury dodatkowe: Adam Dziadek, <i>Obrazy i wiersze. Z zagadnień interferencji sztuk w polskiej poezji współczesnej</i> , Katowice 2004.
5-6. Klasyfikacja sztuk pięknych. Łagodne i ostre wartości estetyczne (analiza wybranych dzieł malarskich i literackich od średniowiecza do współczesności). Łagodne i ostre wartości estetyczne (analiza dzieł malarskich i literackich od średniowiecza do klasycyzmu). Lektura obowiązkowa: Maria Gołaszewska, <i>Klasyfikacja sztuk</i> , [w:] tejże, <i>Zarys estetyki</i> , Warszawa 1986 [zwłaszcza podrozdz. <i>Typologia sztuk</i> , s. 245-246] [lub inne wydanie]. Maria Gołaszewska, <i>Wartość estetyczna</i> , [w:] tejże, <i>Zarys estetyki</i> , Warszawa 1986 [zwłaszcza

<p>podrozdziały: <i>Definicja wartości estetycznej oraz Kategorie wartości estetycznych</i>, s. 343-372] [lub inne wydanie].</p> <p>Wallis Mieczysław, <i>Wartości estetyczne łagodne i ostre</i>, [w:] tegoż, <i>Przeżycie i wartość. Pisma z estetyki i nauki o sztuce 1931-1949</i>, Kraków 1968, s. 185-209.</p> <p>U. Eco, <i>Historia piękna</i>, Poznań 2005.</p>
<p>7-8. Podstawowe tematy i motywy literatury oraz innych sztuk – na przykładzie sztuki baroku.</p> <p>Obrazy: manierystyczne i barokowe obrazy o tematyce wanitatywnej oraz iluzjonistycznej.</p> <p>Lektura obowiązkowa:</p> <p>Teksty: W. Potocki, <i>Świat turma</i>, Człowiek, D. Naborowski, <i>Impressa</i>, <i>Krótkość żywota</i>, G. da Todi, <i>Dlaczego świat walczy o próżną sławę</i>, Z. Morsztyn, <i>Żywot – sen i cień</i>.</p> <p>Lektury: Cesare Ripa, <i>Ikonologia</i> [fragmenty].</p>
<p>9. Czego możemy się nauczyć od historyków sztuki?</p> <p>Lektura obowiązkowa:</p> <p>Dowolnie wybrane artykuły Erwina Panofsky’ego, Jana Białostockiego (np. <i>Ikonografia i ikonologia</i>), Marii Poprzęckiej lub Wojciecha Bałusa.</p>
<p>10-11. Alegoria i symbol w sztukach pięknych.</p> <p>Obrazy: wybrane przedstawienia alegoryczne i symboliczne malarstwa barokowego, romantycznego, modernistycznego i współczesnego.</p> <p>Lektura obowiązkowa:</p> <p>Cesare Ripa, <i>Ikonologia</i> [dowolne wydanie]; hasła <i>Alegoria</i> i <i>Symbol</i> [w:] <i>Słownik terminów literackich</i>, pod red. J. Sławińskiego [dowolne wydanie].</p>
<p>12-13. Jak „czytać” malarstwo współczesne? Główne nurty w sztuce XX wieku: secesja, surrealizm, ekspresjonizm, dadaizm, kubizm, abstrakcjonizm, socrealizm, pop-art, postmodernizm.</p> <p>Obrazy: A. Böcklin, G. Moreau, J. Malczewski, M. Duchamp, G. de Chirico, R. Magritte, S. Dali, Wassily Kandinsky, Pablo Picasso, Andy Warhol.</p>
<p>14-15. Jak słuchać muzyki? Elementy dzieła muzycznego. Polifonia i homofonia. Fugi muzyczne i literackie. Muzyka programowa i absolutna.</p> <p>Utwory muzyczne: wybrane fugi doby baroku; <i>Król olch</i> F. Schuberta, <i>Wełtawa</i> B. Smetany, <i>Requiem</i> i <i>Symfonia C-dur „Jowiszowa”</i> W. A. Mozarta.</p> <p>Lektura obowiązkowa:</p> <p>Teksty: <i>Kontrapunkt</i> S. Barańczaka, <i>Mała fuga</i> K. I. Gałczyńskiego, <i>Fuga</i> S. Grochowiaka, <i>Fuga</i> K. Wierzyńskiego.</p>

3.4 Metody dydaktyczne

Np.:

Wykład: wykład problemowy, wykład z prezentacją multimedialną, metody kształcenia na odległość

Ćwiczenia: analiza tekstów z dyskusją, metoda projektów (projekt badawczy, wdrożeniowy, praktyczny), praca w grupach (rozwiązywanie zadań, dyskusja), gry dydaktyczne, metody kształcenia na odległość

Laboratorium: wykonywanie doświadczeń, projektowanie doświadczeń

Elementy wykładu, analiza i interpretacja tekstów źródłowych – artykułów teoretycznych i utworów literackich, dyskusja.

4. METODY I KRYTERIA OCENY

Zaliczenie z oceną.

4.1 Sposoby weryfikacji efektów kształcenia

Symbol efektu	Metody oceny efektów kształcenia (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć)	Forma zajęć dydaktycznych (w, ćw, ...)
EK_01	obserwacja i ocena w trakcie zajęć	ćwiczenia
EK_02	ocena w trakcie zajęć	ćwiczenia
EK_03	obserwacja i ocena w trakcie zajęć	ćwiczenia
EK_04	obserwacja i ocena w trakcie zajęć	ćwiczenia
EK_05	obserwacja i ocena w trakcie zajęć	ćwiczenia

4.2 Warunki zaliczenia przedmiotu (kryteria oceniania)

<p>Ocena formatywna (bieżąca):</p> <p>F1. Ocena stopnia komunikowania się na linii student – prowadzący, aktywności, zrozumienia omawianej problematyki (każdorazowo podczas trwania zajęć).</p> <p>F2. Ocena z samodzielnej pisemnej analizy utworu literackiego (pod koniec semestru).</p> <p>Ocena podsumowująca:</p> <p>P1. Ustalenie oceny zaliczeniowej na podstawie ocen cząstkowych.</p>
--

5. CAŁKOWITY NAKŁAD PRACY STUDENTA POTRZEBNY DO OSIĄGNIĘCIA ZAŁOŻONYCH EFEKTÓW W GODZINACH ORAZ PUNKTACH ECTS

Forma aktywności	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Godziny kontaktowe wynikające z harmonogramu studiów	20
Inne z udziałem nauczyciela akademickiego (udział w konsultacjach, egzaminie)	1
Godziny niekontaktowe – praca własna studenta (przygotowanie do zajęć, egzaminu, napisanie referatu itp.)	29
SUMA GODZIN	50
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS	2

* Należy uwzględnić, że 1 pkt ECTS odpowiada 25-30 godzin całkowitego nakładu pracy studenta.

6. PRAKTYKI ZAWODOWE W RAMACH PRZEDMIOTU

wymiar godzinowy	-----
zasady i formy odbywania praktyk	-----

7. LITERATURA

Literatura podstawowa:

Biała Alina, *Literatura i malarstwo*, Warszawa 2010.

Biała Alina, *Literatura i muzyka. Korespondencja sztuk*, Warszawa 2011.

Chrostek Mariusz, *Droga przez mękę czy atrakcyjna podróż? Obrazy wędrowni na Sybir w literaturze i we wspomnieniach dziewiętnastowiecznych zesańców*. „Wrocławskie Studia Wschodnie” 2007, nr 11, s. 9-32.

Chrostek Mariusz, *Romantyczny wizerunek zesańca i jego miejsce w literaturze dziewiętnastowiecznej* [w:] *Literatura i jej konteksty. Prace ofiarowane profesorowi Czesławowi Kłakowi*. Pod red. J. Rusin i K. Maciąga, Rzeszów 2005, s. 184-207.

Dziadek Adam, *Obrazy i wiersze. Z zagadnień interferencji sztuk w polskiej poezji współczesnej*, Katowice 2004.

Eco Umberto, *Historia piękna*, przeł. Agnieszka Kuciak, Poznań 2005.

Eco Umberto, *Historia brzydoty*, Poznań 2007.

Głowiński Michał, *Literackość muzyki – muzyczność literatury* [w:] *ibidem*, s. 65- 82.

Gołaszewska Maria, *Zarys estetyki* (dowolne wydanie).

Hejmej Andrzej, *Muzyczność dzieła literackiego*, Wrocław 2000.

Kowalczyk Alina, *O wzajemnym oświeclaniu się sztuk w romantyzmie*, [w:] *Pogranicza i korespondencje sztuk*. Studia pod redakcją Teresy Cieślukowskiej i Janusza Sławińskiego, Wrocław 1980, s. 177-190.

Literatura a malarstwo – malarstwo a literatura. Panorama myśli polskiej XX wieku, pod redakcją Grażyny Królikiewicz, Olgi Płaszczewskiej, Iwony Puchalskiej, Magdaleny Siwiec, Kraków 2009.

Łapiński Zdzisław, *„Ja piszę, ty malujesz”* [w:] *Pogranicza i korespondencje sztuk*. Studia pod redakcją T. Cieślukowskiej i J. Sławińskiego, Wrocław 1980, s. 205-212.

Muzyka w literaturze. Antologia polskich studiów powojennych, redakcja Andrzej Hejmej, Kraków 2002.

Opalski Józef, *O sposobach istnienia utworu muzycznego w dziele literackim* [w:] *ogranicza i korespondencje sztuk*. Studia pod redakcją T. Cieślukowskiej i J. Sławińskiego, Wrocław 1980, s. 49-64.

Praz Mario, *Mnemosyne. Rzecz o powinowactwie literatury i sztuk plastycznych*, przełożył Wojciech Jekiel, Warszawa 1981.

Rynck Patrick de, *Jak czytać malarstwo? Rozwiązywanie zagadek, rozumienie i smakowanie dzieł dawnych mistrzów*, przeł. Piotr Nowakowski, Kraków 2005.

Thompson Jon, *Jak czytać malarstwo współczesne. Rozwiązywanie zagadek, rozumienie i smakowanie dzieł mistrzów od Courbeta do Warhola*, przeł. Joanna Holzman, Kraków 2006.

Wyśtouch Seweryna, *Literatura a sztuki wizualne*, Warszawa 1994.

Wyśtouch Seweryna, *O malarskości literatury*, [w:] *też*, *Literatura i semiotyka*, Warszawa 2001, s. 75-94.

Literatura uzupełniająca:

Alegoria, pod red. Janiny Abramowskiej, Gdańsk 2003.

Bachelard Gaston, *Wyobraźnia poetycka. Wybór pism*, Warszawa 1975.

Bałus Wojciech, *Mundus melancholicus. Melancholiczny świat w zwierciadle sztuki*, Kraków 1996.

Baranowska Małgorzata, *Surrealna wyobraźnia i poezja*, Warszawa 1984.

- Białostocki Jan, *Płeć śmierci*, Gdańsk 1999.
- Białostocki Jan, *Sztuka cenniejsza niż złoto. Opowieść o sztuce europejskiej naszej ery*, Warszawa 2004 (lub wyd. wcześniejsze).
- Borkowska-Rychlewska Alina, *Poema muzykalne. Studia o operze w Polsce w okresie romantyzmu*, Kraków 2006.
- Bujnicki Tadeusz, *Alicja Helman, „Potop” Henryka Sienkiewicza. Powieść i film*. Warszawa 1977.
- Chrostek Mariusz, *Kraszewski w adaptacjach filmowych*. „Zeszyty Naukowe Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Rzeszowie. Seria filologiczna: historia literatury” 1999, z. 34, s. 117-145.
- Cieślak Robert, *„Okno poety”. Poezja Tadeusza Różewicza wobec sztuk wizualnych*, Gdańsk 1999.
- Cieślak Robert, *Poezja wobec kryzysu władzy wzroku. Studia o słowie, obrazie i percepcji*, Szczecin 2006.
- Cirlot Juan Eduardo, *Słownik symboli*, tłum. Ireneusz Kania, Kraków 2000.
- Citko Katarzyna, *Wodnica, narcyz, studnia. Antropologiczna interpretacja wybranych symbolicznych przedstawień z filmu Andrzeja Wajdy „Brzezina”*, w: *Idee, słowa, obrazy*, Łódź 1992.
- Curtius Ernst Robert, *Literatura europejska i łacińskie średniowiecze*, tłumaczenie i opracowanie Andrzej Borowski, Kraków 1997.
- Czermińska Małgorzata, *Ekfrazy w poezji Wisławy Szymborskiej*, „Teksty Drugie” 2003, nr 2/3, s. 230-242.
- Czermińska Małgorzata, *Gotyk a pisarze. Topika opisu katedry*, Gdańsk 2005.
- Encyklopedia muzyki*, pod red. Andrzeja Chodkowskiego, Warszawa 1995 [i wyd. nast.].
- Golianek Ryszard Daniel, *Muzyka programowa XIX wieku. Idea i interpretacja*, Poznań 1998.
- Hocke Gustav René, *Świat jako labirynt. Maniera i mania w sztuce europejskiej w latach 1520-1650 i współcześnie*, przeł. Marek Szalsza, Gdańsk 2003.
- Hutnikiewicz Artur, *Od czystej formy do literatury faktu* (wyd. dowolne).
- Ikonografia romantyczna*. Materiały Sympozjum Komitetu Nauk o Sztuce Polskiej Akademii Nauk, Nieborów, 26 - 28 czerwca 1975 r., pod redakcją Marii Poprzęckiej, Warszawa 1977.
- Janicka Krystyna, *Światopogląd surrealizmu*, Warszawa 1985 (lub wyd. wcześniejsze).
- Juszczak Wiesław, *Lekcja pejzażu według „Króla-Ducha”* [w:] *Ikonografia romantyczna*. Pod red. M. Poprzęckiej, Warszawa 1977, s. 299-322.
- Koblewska Janina, *Adaptacje filmowe „Pana Wołodyjowskiego” Henryka Sienkiewicza*, Warszawa 1974.
- Kopaliński Władysław, *Słownik symboli* (wydanie dowolne).
- Kowalczyk Alina, *Świadectwo autoportretu*, Warszawa 2008.
- Królikiewicz Grażyna, *Terytorium ruin. Ruina jako obraz i temat romantyczny*, Kraków 1993.
- Kudelska Dorota, *Juliusz Słowacki i sztuki plastyczne*, Lublin 1997.
- Łukasiewicz, Jacek, *Grochowiak i obrazy*, Wrocław 2002.
- Maciąg Kazimierz, *„Naczelnym u nas jest artystą”. O legendzie Fryderyka Chopina w literaturze polskiej*, Rzeszów 2010.
- Mazurkiewicz Roman, *Deesis. Idea wstawiennictwa Bogarodzicy i św. Jana Chrzciciela w kulturze średniowiecznej*, Kraków 2002.
- Melbechowska-Luty Aleksandra, *Sztukmistrz. Twórczość artystyczna i myśl o sztuce Cypriana Norwida*, Warszawa 2001.
- Miczka Tadeusz, *Inspiracje plastyczne w twórczości filmowej i telewizyjnej Andrzeja Wajdy*,

- Katowice 1987.
- Miczka Tadeusz, *Wielka improwizacja filmowa. Opowieść o „Dziadach” Adama Mickiewicza – „Lawa” Tadeusza Konwickiego*, Kielce 1992.
- Mocarska-Tycowa Zofia, *Tropy przymierzy. O literaturze dziewiętnastowiecznej i miejscach jej zbliżeń z malarstwem*, Toruń 2005.
- Panofsky Erwin, *Studia z historii sztuki*, wybrał, opracował i postowiem opatrzył Jan Białostocki, Warszawa 1971.
- Pater Walter, *Renesans. Rozważania o sztuce i poezji*, Warszawa 1998.
- Pelc Janusz, *Słowo i obraz na pograniczu literatury i sztuk plastycznych*, Kraków 2002.
- Podraza-Kwiatkowska Maria, *Symbolizm i symbolika w poezji Młodej Polski*, Kraków 1994.
- Pilch Anna, *Formy wyobraźni. Poeci współcześni przed obrazami wielkich mistrzów*, Kraków 2010.
- Piwocki Ksawery, *Dzieje sztuki w zarysie. Tom 2: Od wieków średnich do końca XVIII wieku*, Warszawa 1977.
- Pniewski Dariusz, *Między obrazem i słowem. Studia o poglądach estetycznych i twórczości literackiej Norwida*, Lublin 2005.
- Poprzęcka Maria, *Galeria. Sztuka patrzenia*, Warszawa 2004.
- Poprzęcka Maria, *Pochwała malarstwa. Studia z historii i teorii sztuki*, Gdańsk 2000.
- Porębski Mieczysław, *Dzieje sztuki w zarysie. Tom 3: Wiek XIX i XX*, Warszawa 1988.
- Powinowactwa sztuk w kulturze oświecenia i romantyzmu*, redakcja Agata Seweryn i Monika Kulesza-Gierat, Lublin 2012.
- Przyboś Julian: *Notre Dame, Widzenie katedry w Chartres, Światło w katedrze, Katedra w Lozannie, Przed Notre Dame po latach, Notre-Dame III, Widok z wieży Notre-Dame* [w:] idem, *Utwory poetyckie. Zbiór*, Warszawa 1975.
- Purc-Stępiak Beata, *Kula jako symbol vanitas. Z kręgu badań nad malarstwem XVII wieku*, Gdańsk 2004.
- Ripa Cezare, *Ikonologia*, przełożył Ireneusz Kania, Kraków 1998.
- Rzepińska Maria, *Historia koloru w dziejach malarstwa europejskiego*, Kraków, t. 1-2.
- Słowo i obraz. Materiały Sympozjum Komitetu Nauk o Sztuce Polskiej Akademii Nauk, Nieborów, 29 września - 1 października 1977 r.*, pod redakcją Agnieszki Morawińskiej, Warszawa 1982.
- Sendyka Roma, *Nowoczesny esej. Studium historycznej świadomości gatunku*, Kraków 2006.
- Soulages François, *Estetyka fotografii. Strata i zysk*, przeł. Beata Mytych-Forajter, Waław Forajter, Kraków 2007.
- Stiegler Bernd, *Obrazy fotografii. Album metafor fotograficznych*, przeł. Joanna Czudec, Kraków 2009.
- Stanisz Marek, *Korespondencje sztuk w teorii i praktyce*, „Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Rzeszowskiego. Seria Filologiczna. Dydaktyka 2”, zeszyt 10, pod red. Zygmunta Sibigi, Rzeszów 2003, s. 9-22.
- Starzyński Juliusz, *O romantycznej syntezie sztuk. Delacroix, Chopin, Baudelaire*, Warszawa 1965.
- Śniecikowska Beata, *Słowo – obraz – dźwięk. Literatura i sztuki wizualne w koncepcjach polskiej awangardy 1918-1939*, Kraków 2005.
- Tatarkiewicz Władysław, *Historia estetyki*, t. I-III (dowolne wydanie).
- Tazbir Janusz, „Kazanie Skargi” Jana Matejki, [w:] tegoż, *Prace wybrane*, t. 5, Kraków 2002.
- Tomaszewski Mieczysław, *Muzyka i literatura*, [w:] *Słownik literatury polskiej XIX wieku*, pod red. J. Bachorza i A. Kowalczykowej, Wrocław 1991, s. 579-588.
- Tomaszewski Mieczysław, *Muzyka w dialogu ze słowem. Próby, szkice, interpretacje*,

Kraków 2003.

Ut pictura poesis, pod red. Marka Skwary i Seweryny Wystouch, Gdańsk 2006.

Wallis Mieczysław, *Wybór pism estetycznych*, wprowadzenie, wybór i oprac. Teresa Pękała, Kraków 2004.

Walzel Oskar, *O wzajemnym oświeclaniu się sztuk*, przełożyła Elżbieta Feliksiak, „Przegląd Humanistyczny” 1966, nr 4, s. 83-100.

Włodarski Maciej, *Obraz i słowo. O powiązaniach w sztuce i literaturze XV-XVI wieku na przykładzie „ars moriendi”*, Kraków 1991.

Woźniakowski Jacek, *Góry niewzruszone. O różnych wyobrażeniach przyrody w dziejach nowożytnej kultury europejskiej*, Kraków 1995 (lub inne wydanie).

Wölfflin Heinrich, *Podstawowe pojęcia historii sztuki. Problem rozwoju stylu w sztuce nowożytnej* przeł. Danuta Hanulanka, Gdańsk 2006.

Wszystko o fotografii. Praktyka, estetyka, nowoczesne zastosowanie, Warszawa 1984.

Wyka Kazimierz, *Thanatos i Polska, czyli o Jacku Malczewskim, 1971 Aleksander Sochaczewski – malarz syberyjskiej katorgi (życie, twórczość i dzieje kolekcji)*. Opracowały: Helena Boczek, Beata Meller, Warszawa 1993.

Wyobraźnia średniowieczna, pod red. Teresy Michałowskiej, Warszawa 1996.

Wystouch Seweryna, *Paradoksy reifikacji w literaturze i sztuce*, [w:] tejże, *Literatura i semiotyka*, Warszawa 2001, s. 142-160.

Zakrzewski Bogdan, *Bluszcz Tyrteusza i wawrzyn Leonidasa. O „Warszawiance” Delavigne’a, Sienkiewicza, Kurpińskiego*, Wrocław 1987.

Zieliński Jan, *Prolegomena do wirtualnego muzeum romantycznego poety*, „Pamiętnik Literacki” 2001, z. 2, s. 79-107.

Zmysł wzroku, zmysł sztuki. Prywatna historia sztuki Zbigniewa Herberta. Materiały z Warsztatów Herbertowskich w Oborach (jesień 2005), pod red. Józefa Marii Ruszara, cz. I-II, Lublin 2006.

Z pogranicza literatury i sztuk, pod red. Zofii Mocarskiej-Tycowej, Toruń 1996.

Ponadto: Podręczniki do historii sztuki i historii muzyki, albumy prezentujące twórczość poszczególnych malarzy oraz poszczególne epoki w dziejach malarstwa, monografie wybranych kompozytorów lub kierunków w historii muzyki itp.

Akceptacja Kierownika Jednostki lub osoby upoważnionej